

آیین نامه کمیته ملی میراث فرهنگی و طبیعی

مقدمه

به موجب ماده 15 و 16 اساسنامه کمیسیون ملی یونسکو - ایران، مصوب هیئت وزیران مورخ 1366/6/29، کمیته ملی میراث فرهنگی و طبیعی، که از این پس در این آئین نامه "کمیته" نامیده می‌شود، به عنوان کمیته تخصصی وابسته به کمیسیون ملی یونسکو - ایران مطابق مقررات این آیین نامه تشکیل شده و فعالیت می‌کند.

ماده 1 - اهداف

- 1- معرفی ظرفیت‌های فرهنگی، تاریخی و طبیعی کشور و بهره‌گیری از مزیت‌ها و ظرفیت‌های آن برای ارتقاء جایگاه جمهوری اسلامی ایران در عرصه دیپلماسی فرهنگی در سطح منطقه و جهان با مشارکت هوشمندانه در فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های راهبردی یونسکو
- 2- ارتقاء بینش علمی و صحیح در امر حفاظت، احیاء و بهره‌برداری از میراث فرهنگی (ملموس و ناملموس) و طبیعی و ترویج گردشگری فرهنگی و طبیعی پایدار با معیارها و الگوهای علمی و راهبردی یونسکو مندرج در کنوانسیون‌های پنجگانه:
 - حفاظت از اموال فرهنگی در زمان جنگ، 14 مه 1954 (و پروتکل اول 1954 و پروتکل دوم 1999)
 - کنوانسیون منع صدور و ورود وانتقال غیرقانونی مالکیت اموال فرهنگی، (14 نوامبر 1970 و یونیدروآ 1995)
 - کنوانسیون حفظ میراث فرهنگی و طبیعی جهان، 16 نوامبر 1972
 - کنوانسیون حفظ میراث فرهنگی زیر آب، 2 نوامبر 2001
 - کنوانسیون حفظ میراث فرهنگی ناملموس، 17 اکتبر 2003
- 3- روشمندساختن الگوهای معرفی موارث فرهنگی (ملموس و ناملموس) و طبیعی جهت ثبت در فهرست میراث جهانی یونسکو با محوریت معیارها و کنوانسیون‌های یونسکو در بخش فرهنگ
- 4- تقویت و گسترش همکاری‌های فرهنگی در گستره جغرافیایی و تمدنی ایران فرهنگی با تاکید بر موارث فرهنگی (ملموس و ناملموس) و ترویج زبان و ادب پارسی با بهره‌گیری از ظرفیت مشاهیر ایرانی مندرج در فهرست مشاهیر یونسکو

ماده 2 - وظایف

- 1- تبادل آراء و ارائه نظرات مشورتی درباره مسائل و موضوعهای مربوط به حفاظت، احیاء و معرفی میراث فرهنگی و طبیعی کشور به مقامات عالی رتبه کشور
- 2- توسعه ارتباط و تبادل اطلاعات بین وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، دانشگاه‌ها، مؤسسات تحقیقاتی و مطالعاتی در زمینه‌های مرتبط با فعالیت‌های کمیته ملی میراث فرهنگی و طبیعی در سطح کشور
- 3- تسهیل زمینه‌های مشارکت نهادها و کارشناسان ایرانی در مجامع و گردهمایی‌های زیرمنطقه‌ای، منطقه‌ای و بین‌المللی میراث فرهنگی
- 4- ارائه پیشنهاد به کمیسیون ملی یونسکو درباره نحوه مشارکت و حضور هیئت‌های نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در مجامع و اجلاس‌هایی که زیر نظر یا با همکاری یونسکو برگزار می‌گردد و همکاری با افراد و هیئت‌های اعزامی به منظور حسن انجام مسئولیت‌های محوله
- 5- بررسی و اعلام نظر نسبت به دستور مذاکرات، نشست‌ها و اجلاس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی و سایر مواردی که از طرف کمیسیون ملی یونسکو در ایران به کمیته ملی میراث فرهنگی و طبیعی ارجاع می‌شود.
- 6- ترجمه و همکاری در انتشار آثار ارزشمند نهادهای بین‌المللی به‌ویژه یونسکو در حوزه میراث فرهنگی (ملموس و ناملموس) و طبیعی
- 7- تعیین و تصویب برنامه‌ها و فعالیت‌های سالانه کمیته و کمک به تأمین بودجه مورد نیاز فعالیت‌های مصوب با توجه به تقویم فعالیت‌های یونسکو
- 8- تهیه و ارائه گزارش فعالیت‌های کمیته ملی میراث فرهنگی و طبیعی به کمیسیون ملی یونسکو و در صورت لزوم به یونسکو
- 9- سیاستگذاری و تنظیم دستورکارهای کارشناسی شده پیرامون راهبرد دوساله، میان‌مدت و فعالیت‌ها و برنامه‌های بین‌المللی یونسکو در زمینه حفاظت از میراث فرهنگی (ملموس و ناملموس) و طبیعی
- 10- همکاری و مشارکت با نهادهای مشورتی یونسکو مانند **ایکوم** شورای بین‌المللی موزها، **ایکروم** مرکز بین‌المللی مطالعه، حفظ و مرمت اموال فرهنگی و **ایکوموس** شورای بین‌المللی بناها و محوطه‌های تاریخی، با هدف بهره‌گیری از نظرات مشورتی در معرفی میراث جهانی ایران به یونسکو

ماده 3- ساختار کمیته

- اعضای کمیته از نمایندگان صاحب نظر نهادهای دولتی و غیردولتی ذیربط و نیز از میان متخصصان و کارشناسان با توجه به اولویت‌های برنامه میراث فرهنگی و طبیعی یونسکو انتخاب می‌شوند:
1. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (معاونت فرهنگی و اجتماعی)
 2. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (معاونت فرهنگی)
 3. سازمان برنامه و بودجه کشور
 4. سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
 5. پژوهشگاه میراث فرهنگی
 6. فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران
 7. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 8. بنیاد ایران شناسی
 9. دایره المعارف بزرگ اسلامی
 10. بنیاد سعدی
 11. کمیسیون ملی یونسکو در ایران (مدیر گروه فرهنگ به عنوان دبیر کمیته)

12. نه نفر از صاحب‌نظران ذی‌ربط از بین اشخاص حقیقی

تبصره 1- نمایندگان نهادهای ذی‌ربط (اعضای حقوقی) موضوع ماده 3 توسط نهادهای انتخاب و معرفی می‌شوند.
تبصره 2- نمایندگان موضوع تبصره 1 و بند 12 ماده 3 با پیشنهاد دبیر کل و با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان رئیس کمیسیون ملی یونسکو منصوب می‌شوند.

ماده 4 - دوره عضویت هر یک از اعضاء کمیته دو سال بوده و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.
تبصره- لازم است سه ماه قبل از انقضاء مدت نمایندگی، ابقاء نماینده قبلی و یا معرفی نماینده جدید رسماً به وسیله کمیته از تشکیلات مربوطه درخواست شود.

ماده 5 - هیأت رئیسه

هیأت رئیسه کمیته شامل رئیس، نایب رئیس و دبیر است. رئیس و نایب رئیس از بین اعضاء و با اکثریت آرا انتخاب می‌شوند.

دبیر کمیته بر طبق تبصره 1 ماده 16 اساسنامه کمیسیون ملی یونسکو مصوب 1366/6/29 مدیر گروه فرهنگ کمیسیون ملی یونسکو خواهد بود که به عنوان نماینده کمیسیون ملی یونسکو با حق رأی در کمیته شرکت می‌کند.
تبصره 1- اعضاء هیأت رئیسه برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند و تجدید انتخاب هر یک از آنها بلامانع خواهد بود.
تبصره 2- کمیته می‌تواند از متخصصان و استادان صاحب‌نظر برای حضور در جلسات به صورت مدعو استفاده کند و از نظرات مشورتی آنها بدون شرکت در رأی‌گیری استفاده کند.

ماده 6 - وظایف هیأت رئیسه

الف - ریاست جلسات، ابلاغ تصمیمات کمیته به دبیر کمیته و ارائه طرح‌ها و آئین‌نامه‌های مورد لزوم جهت تصویب اعضاء بر عهده رئیس کمیته بوده و در غیاب وی نایب رئیس کمیته مسئول خواهد بود. نظارت بر حسن اجرای مصوبات کمیته از طریق کمیسیون ملی یونسکو صورت می‌گیرد.
ب - پیگیری امور دبیرخانه، پیگیری اجرای مصوبات و تنظیم دستور کار و تهیه صورت جلسات و روابط کمیته با سایر سازمان‌ها به عهده دبیر کمیته است.

ماده 7 - جلسات کمیته حداقل سه ماه یک‌بار تشکیل خواهند شد. حضور حداقل تعداد نصف به‌علاوه یک اعضاء، برای رسمیت یافتن جلسه ضروری است و اعتبار تصمیمات منوط به موافقت دو سوم اعضاء حاضر در جلسه خواهد بود.
تبصره 1- کمیته می‌تواند حسب مورد و در صورت لزوم، بنا به تصمیم رئیس یا تقاضای کتبی حداقل یک‌سوم اعضاء، جلسات فوق‌العاده تشکیل دهد.

تبصره 2- حضور اعضاء در جلسات ضروری است، عدم حضور عضو، بیش از دو جلسه متوالی و یا سه جلسه متناوب در سال در حکم انصراف تلقی می‌شود و بلافاصله پس از ابلاغ، نسبت به تعیین عضو جدید اقدام خواهد شد. برای تعیین عضو جدید ترتیب مقرر در ماده 3 آیین نامه رعایت خواهد شد.

ماده 8 - هزینه‌های جاری کمیته به عهده کمیسیون ملی یونسکو است و هزینه فعالیت‌ها و برنامه‌های کمیته با کمک سازمان‌های مرتبط با کمیته تامین خواهد شد.

ماده 9 - کمیته دارای دبیرخانه‌ای است که محل و امکانات آن را کمیسیون ملی یونسکو فراهم می‌کند.

ماده 10 - تجدید نظر و تغییر در مواد آیین‌نامه با پیشنهاد دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو - ایران یا کمیته و تصویب شورای اجرایی کمیسیون امکان‌پذیر است.

مفاد این آیین‌نامه پس از تایید کمیته، مشتمل بر 10 ماده و 7 تبصره در تاریخ به تصویب نهایی شورای اجرایی کمیسیون ملی یونسکو - ایران رسید.